Autor Guste Santini
Petak, 17 Kolovoz 2007 12:07

Madrid: Potrebno je osnivanje mediteranske banke

Mediteran, bitni čimbenik europske civilizacije svojom intelektualnom baštinom zdaužio je cijeli svijet. Mnoge stvari koje baštinimo nastale su na mediteeranu. Mediteran je, međutim, i malo more kojem prijeti, ukoliko se ne regulira njegovo korištenje, mnoge opasnosti. Na Mediteranu danas postoje i mnoge suprotnosti koje ga dijele.

Francuska i Španjolska, zbog različitih interesa, nstoje svojim prijedlozima povezati Mediteran u jedinstvenu cjelinu. Posebno je zanimljivo mišljenje Sarkozya jer se njegovo mišljenje tiče i Hrvatske.

Europska unija muku muči kako da uskladi politiku i interese svojih 25 članica. Male zemlje, kao i nove članice, žele imati jednaka prava. Velike i stare članice, koje su osim toga odreda razvijene zemlje, imaju drugačije mišljenje.

Problem Balkana - što se izravno tiče i Hrvatske - i Turske za Francusku je vrlo jednostavno rješiv. Sarkozy smatra da ne bi trebalo integrirati u Europsku uniju zemlje Balkana.

Španjolska, pak, polazi od sasvim drugih pozicija i ne smatra da bi povezivanje na Mediteranu trebalo supstituirati članstvo u Europskoj uniji. Naprosto, što je za podržati, želi povezivanjem Mediterana stvoriti pretpostavke njegovog održivog razvoja, s jedne strane, i, s druge strane, povećati utjecaj Eurposke unije u ovom sve globaliziranijem svijetu.

To je pozadina; vratimo se temi.

Općenito, osnivanje nadnacionalnih institucija uglavnom nije pozdravljena od već uspostavljenih nadnacionalnih institucija. Nitko ne voli konkurenciju pa to vrijedi i za nadnacionalne indstitucije. U tom je smislu dovoljno podsjetiti na svojevremenu inicijativu Japana kada je ponudio (1977. godine) sto milijardi dolara kao pomoć za osnutak Azijskog monetarnog fonda. MMF i Ministarstvo financija SAD su se tom prijedlogu oštro suprostavili. Ne treba biti posebno vidovit da se identificira što bi značilo za MMF i SAD konkcurencija azijske nadnacionalne institucije koju bi podržala Kina. Naime, njihove devizne rezerve čine te zemlje prevažnim igračima na svjetskom financijskom tržištu da bi to spomenute dvije institucije tolerirale. Ipak, po tiho, nakon financijske krize azijske su zemlje pristupile osnivanju Chang Mai Initiative.

Izneseno znači da će biti otpora osnivanju mediteranske banke. Kapital odnos u svom fundamentalnom obliku traži odlučujući položaj i što jasnije pozicije razvijenih u odnosu na nerazvijene zemlje. Mnoge od mediteranskih zemalja su nerazvijene. Ipak, raduje činjenica da su dvije zemlje Španjolska i Italija uvažene zemlje Europske unije, i, posebno, Francuska koja je uvijek smatrana značajnim čimbenikom u svakom pogledu.

Hrvatska bi trebala podržati osnivanje takve banke, jer pitanje punopravnog članstva u Europskoj uniji još uvijek nije ostvareno i pitanje je kada će.